

PROCES VERBAL

din data de 30 iunie 2021

**privind soluționarea contestațiilor formulate la testul grilă din cadrul probei scrise
a examenului de Licență din data de 28 iunie 2021**

Au fost depuse contestații cu privire la următoarele întrebări:

- întrebarea nr. 2 G1, 9 G2, 5 G3, 2 G4 (22 contestații)
- întrebarea nr. 3 G1, 14 G2, 14 G3, 11 G4 (3 contestații)
- întrebarea nr. 4 G1, 4 G2, 3 G3, 10 G4 (3 contestații)
- întrebarea nr. 5 G1, 1 G2, 7 G3, 1 G4 (3 contestații)
- întrebarea nr. 6 G1, 5 G2, 11 G3, 6 G4 (22 contestații)
- întrebarea nr. 7 G1, 12 G2, 12 G3, 13 G4 (3 contestații)
- întrebarea nr. 8 G1, 6 G2, 8 G3, 4 G4 (8 contestații)
- întrebarea nr. 9 G1, 2 G2, 6 G3, 9 G4 (1 contestație)
- întrebarea nr. 11 G1, 11 G2, 10 G3, 5 G4 (8 contestații)
- întrebarea nr. 12 G1, 7 G2, 9 G3, 12 G4 (1 contestație)
- întrebarea nr. 13 G1, 10 G2, 1 G3, 7 G4 (7 contestații)
- întrebarea nr. 14 G1, 8 G2, 4 G3, 3 G4 (1 contestație)
- întrebarea nr. 17 G1, 21 G2, 21 G3, 25 G4 (5 contestații)
- întrebarea nr. 25 G1, 16 G2, 15 G3, 19 G4 (3 contestații)
- întrebarea nr. 28 G1, 37 G2, 31 G3, 28 G4 (4 contestații)
- întrebarea nr. 33 G1, 36 G2, 27 G3, 27 G4 (2 contestații)
- întrebarea nr. 34 G1, 33 G2, 29 G3, 33 G4 (3 contestații)
- întrebarea nr. 35 G1, 32 G2, 32 G3, 34 G4 (7 contestații)
- întrebarea nr. 38 G1, 28 G2, 34 G3, 30 G4 (1 contestație)
- întrebarea nr. 45 G1, 49 G2, 39 G3, 41 G4 (2 contestații)
- întrebarea nr. 46 G1, 44 G2, 48 G3, 47 G4 (2 contestații)
- întrebarea nr. 47 G1, 39 G2, 47 G3, 39 G4 (6 contestații)

- întrebarea nr. 54 G1, 60 G2, 57 G3, 52 G4 (1 contestație)
- întrebarea nr. 56 G1, 52 G2, 59 G3, 60 G4 (1 contestație)
- întrebarea nr. 62 G1, 65 G2, 58 G3, 68 G4 (8 contestații)
- întrebarea nr. 65 G1, 57 G2, 68 G3, 51 G4 (1 contestație)
- întrebarea nr. 69 G1, 74 G2, 70 G3, 78 G4 (1 contestație)
- întrebarea nr. 71 G1, 77 G2, 78 G3, 82 G4 (1 contestație)
- întrebarea nr. 73 G1, 73 G2, 74 G3, 69 G4 (1 contestație)
- întrebarea nr. 74 G1, 69 G2, 69 G3, 73 G4 (37 contestații)
- întrebarea nr. 77 G1, 83 G2, 71 G3, 72 G4 (3 contestații)
- întrebarea nr. 78 G1, 78 G2, 76 G3, 77 G4 (4 contestații)
- întrebarea nr. 81 G1, 75 G2, 77 G3, 74 G4 (2 contestații)
- întrebarea nr. 82 G1, 76 G2, 83 G3, 84 G4 (1 contestație)
- întrebarea nr. 87 G1, 93 G2, 100 G3, 98 G4 (1 contestație)
- întrebarea nr. 89 G1, 88 G2, 87 G3, 85 G4 (2 contestații)
- întrebarea nr. 91 G1, 89 G2, 89 G3, 87 G4 (32 contestații)
- întrebarea nr. 94 G1, 100 G2, 94 G3, 100 G4 (4 contestații)
- întrebarea nr. 95 G1, 85 G2, 86 G3, 97 G4 (2 contestații)
- întrebarea nr. 98 G1, 92 G2, 98 G3, 89 G4 (1 contestație)
- întrebarea nr. 100 G1, 87 G2, 96 G3, 96 G4 (1 contestație)

Analizând contestațiile depuse, comisia a constatat și hotărât următoarele:

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 2 G1, 9 G2, 5 G3, 2 G4 (22 contestații)**

Având în vedere că tematica prevede expres regimul nulității, grila se subscrie tematicii examenului de licență.

Raportat la cele arătate, **contestația va fi respinsă.**

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 3 G1, 14 G2, 14 G3, 11 G4 (3 contestații)**

Având în vedere că tematica prevede capacitatea cerută pentru încheierea actului juridic civil, posibilitatea încheierii de către minor a unui contract de asigurare fără aprobare, încuviințare sau autorizare, se subscrie tematicii examenului de licență.

Formularea din grilă „la cel mai bun preț de pe piață” vine tocmai să elimine ideea prejudicierii minorului prin încheierea contractului de asigurare, prin urmare, nu doar că nu creează echivoc în exprimare, dar are rolul de a elimina orice posibil dubiu.

Prin urmare, **contestația va fi respinsă.**

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 4 G1, 4 G2, 3 G3, 10 G4 (3 contestații)**

Grila prevede în mod expres că desființarea unui act pe motiv de incapacitate de exercițiu „obligă partea ce nu are capacitate de exercițiu deplină la restituire doar în limita folosului realizat, apreciat la data încheierii actului”, pe când art. 1647 (1) C. civ. prevede că „Persoana care nu are capacitate de exercițiu deplină nu este ținută la restituirea prestațiilor decât în limita folosului realizat, apreciat la data cererii de restituire. Sarcina probei acestei îmbogățiri incumbă celui care solicită restituirea.”

Grila face referire la unul din cazurile de nulitate relativă reglementat de art. 1251 C.civ. care face parte din tematica indicată expres pentru examenul de licență.

Prin urmare, **contestația va fi respinsă.**

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 5 G1, 1 G2, 7 G3, 1 G4 (3 contestații)**

Tematica prevede expres prescripția extinctivă și decăderea din drepturi, prin urmare grila se subscie tematicii examenului de licență.

Prin urmare, **contestația va fi respinsă.**

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 6 G1, 5 G2, 11 G3, 6 G4 (22 contestații)**

Având în vedere că tematica prevede expres prescripția extinctivă și decăderea din drepturi, grila se subscie tematicii examenului de licență

În mod eronat contestatorii apreciază că temeiul acțiunii l-ar constitui contractul de asigurare și deci nu se justifică critica ca aceasta problemă nu se regăsește în tematica pentru examen. Temeiul acțiunii îl reprezintă materia prescripției, mai precis determinarea momentului de la care se socotește termenul de prescripție în raport de temeiul acțiunii. Acțiunea este întemeiată pe îmbogățirea fără justă cauză și nu pe contractul de asigurare, astfel că în cauză este aplicabil termenul de prescripție general de 3 ani și nu cel special de 3 ani. În condițiile în care acest termen curge de la data efectuării plății de către asigurător, la data de 05.10. 2013, acțiunea intentată de asigurător împotriva autorului prejudiciului la data de 17.05.2016 va fi considerată ca fiind introdusă în termenul de prescripție. În acest caz sunt

aplicabile prin analogie prevederile art. 2528 alin.(2) C. Civ. raportat la rt. 1345 C.civ. Mai precis, prescripția va curge de la momentul în care cel care și-a micșorat patrimoniul a cunoscut sau trebuia să cunoască atât faptul măririi altui patrimoniu, cât și pe cel care a beneficiat de acea mărire. În speță acest moment este data efectuării plății despăgubirii către victima prejudiciului.

Temeiul nu este nici răspunderea civilă delictuală pentru a se califica drept o acțiune în regres, deoarece asiguratorul nu a făcut plata în baza delictului ci a contractului.

Prin urmare, **contestațiile formulate urmează a fi respinse.**

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 7 G1, 12 G2, 12 G3, 13 G4 (3 contestații)**

Varianta c) indicată în barem este cea corectă, contrar criticilor contestatorilor. Astfel, în speță instanța va constata că este operantă sancțiunea decăderii din dreptul de a cere anularea contractului ca urmare a depășirii termenului de 6 luni socotit de la data notificării prin care pârâțul A ca parte împotriva căreia putea fi invocată nulitatea a cerut ca reclamantul B să aleagă între anularea sau confirmarea actului de vânzare. Cum în speță actul de dispoziție încheiat de minor fără autorizarea reprezentantului legal este lovit de nulitate relativă, actul este anulabil. În condițiile în care prin efectul decăderii se stinge însuși dreptul subiectiv, problema prescripției nu se mai poate pune. În acest sens sunt incidente prevederile art. 1263 alin. (6) C.civ.

Raportat la cele arătate, **contestația va fi respinsă.**

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 8 G1, 6 G2, 8 G3, 4 G4 (8 contestații)**

Potrivit art. 2502 alin. 2 lit. 2 C. civ. și doctrinei aferente, acțiunea în declararea simulației este o acțiune în constatare imprescriptibilă sub aspect extinctiv.

Prin urmare, **contestația va fi admisă.**

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 9 G1, 2 G2, 6 G3, 9 G4 (1 contestație)**

Varianta A este și cea indicată în barem ca fiind corectă.

Prin urmare, **contestația va fi respinsă.**

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 11 G1, 11 G2, 10 G3, 5 G4 (8 contestații)**

Varianta c) vizează un caz de suspendare a termenului de prescripție- art. 2532 pct. 9 C.civ., care operează în cazul în care cel împotriva căruia curge prescripția este împiedicat de un caz de forță majoră să facă acte de întrerupere, cât timp nu a încetat această

împiedicare; forța majoră, cât este temporară, nu constituie o cauză de suspendare a prescripției decât dacă survine în ultimele 6 luni înainte de expirarea termenului de prescripție. În condițiile în care în cuprinsul variantei nu se circumstanțiază motivele care l-ar fi împiedicat pe reclamant să facă acte de întrerupere, se poate aprecia că aceste motive nu s-ar încadra în condițiile forței majore, astfel cum este definită de art. 1351 alin. (2) C.civ., încât să se poată rețina incidența suspendării. Pe de altă parte, chiar dacă am admite că ar opera suspendarea cursului prescripției, efectul acesteia ar fi oprirea cursului prescripției pe durata cauzei de suspendare, deci neluarea în calcul a acesteia. În aceste condiții, nu ne mai regăsim în ipoteza descrisă în textul întrebării: după împlinirea termenului de prescripție. Mai exact, posibilitatea admiterii acțiunii după împlinirea termenului de prescripție există în ipoteza în care se formulează și se admite o cerere de repunere în termen. Conform art. 2522 alin. (1) C.civ., cel care, din motive temeinice, nu și-a exercitat în termen dreptul la acțiune supus prescripției poate cere organului de jurisdicție competent repunerea în termen și judecarea cauzei. Din datele problemei nu reiese că s-ar fi îndeplinit condiția dovedirii incidenței unei unor motive temeinic justificate. Prin urmare, variantă c) indicată drept corectă este greșită.

Raportat la cele arătate, **contestația va fi admisă.**

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 12 G1, 7 G2, 9 G3, 12 G4 (1 contestație)**

Grila contestată are următorul conținut: „Se încadrează în categoria excepțiilor de la opozabilitatea față de terți a efectelor contractului: a) stipulația pentru altul b) promisiunea faptei altuia c) simulația”. Nu există nici o legătură între conținutul grilei contestate și motivarea contestației privind caracterul imprescriptibil al acțiunii în declararea simulației.

Prin urmare, **contestația va fi respinsă.**

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 13 G1, 10 G2, 1 G3, 7 G4 (7 contestații)**

Prin contestație se susține că varianta a) indicată drept corectă ar fi de fapt greșită, în condițiile în care se afirmă faptul că anularea actului încheiat de către o persoană pusă sub interdicție ar fi admisibilă numai dacă după rămânerea definitivă a hotărârii de punere sub interdicție au fost îndeplinite formele de publicitate prevăzute de C.pr.civ. Contestatorii face trimitere la prevederile art. 169 alin. 2 teza finală C.civ., care precizează că lipsa de capacitate a celui interzis nu poate fi opusă unei terțe persoane decât de la data îndeplinirii formelor de publicitate afară numai dacă cel de al treilea a conșcut punerea sub interdicție pe altă cale. Contestatorii au omis să ia în considerare și prevederile art. 1205 C.civ. care prevăd că actul

încheiat de către o persoană pusă ulterior sub interdicție poate fi anulat dacă la momentul când actul a fost făcut, cauzele punerii sub interdicție existau și erau îndeobște cunoscute. Prin urmare, ipoteza de excepție de la regula îndeplinirii formelor de publicitate este incidentă în ipoteza în care încheiere acestuia a avut loc anterior punerii sub interdicție.

Referitor la încadrarea întrebării în cuprinsul tematicii e licență apreciem că aceasta nu se justifică, față de prevederile art. 172 C.civ. care fac trimitere la materia nulității actului juridic.

Prin urmare, **contestația va fi respinsă.**

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 14 G1, 8 G2, 4 G3, 3 G4 (1 contestație)**

Grilele au în vedere reglementările în vigoare din materia prescripției extinctive.

Prin urmare, **contestația va fi respinsă.**

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 17 G1, 21 G2, 21 G3, 25 G4 (5 contestații)**

Din interpretarea art. 1330 (1) C. civ. și având în vedere și doctrina relevantă în materie, varianta este incompletă.

Pe cale de consecință, **contestația va fi admisă.**

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 25 G1, 16 G2, 15 G3, 19 G4 (3 contestații)**

Potrivit art. 918 alin. 1 lit. c C. civ. „Nu constituie posesie stăpânirea unui bun de către un detentor precar, precum fiecare coproprietar, în proporție cu cotele-părți ce revin celorlalți coproprietari”.

Prin urmare, **contestația va fi respinsă.**

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 28 G1, 37 G2, 31 G3, 28 G4 (4 contestații)**

Potrivit art. 954 alin. 2 C. civ., „Moștenirea se deschide la ultimul domiciliu al defunctului. Dovada ultimului domiciliu se face cu certificatul de deces sau, după caz, cu hotărârea judecătorească declarativă de moarte rămasă definitivă.”

Prin urmare, **contestația va fi respinsă.**

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 33 G1, 36 G2, 27 G3, 27 G4 (2 contestații)**

Și detentorul precar poate formula acțiune posesorie, chiar și împotriva proprietarului, dar nu și împotriva celui care i-a constituit calitatea de detentor precar, respectiv locatorul.

Prin urmare, **contestația va fi respinsă.**

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 34 G1, 33 G2, 29 G3, 33 G4 (3 contestații)**

Grila este formulată clar, indicând în mod expres reglementarea Codului civil actual. Enunțul variantei corecte se referă la reglementarea „distinctă și expresă a situației comorienților”.

Prin urmare, **contestația va fi respinsă.**

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 35 G1, 32 G2, 32 G3, 34 G4 (7 contestații)**

Prin contestații se susține că nu doar varianta a) este corectă, ci și c) – anume faptul că dacă insolabilitatea cumpărătorului intervine după încheierea contractului dar până la scadență, vânzătorul nu are dreptul de a invoca excepția de neexecutare a contractului, deoarece obligația nu este încă exigibilă. Apreciem că nu poate fi acceptată această soluție din perspectiva faptului că în ipoteza descrisă nu sunt întrunite condițiile de fond ale invocării excepției de neexecutare ci doar de rezoluțiune pentru neexecutare. Insolabilitatea cumpărătorului ar putea atrage rezoluțiunea pe motiv de neîndeplinirii obligației de plată a prețului, pe când excepția de neexecutare se invocă doar pe cale de excepție de către pârâtul care își construiește astfel apărarea. Pentru aceste motive, doar varianta a) indicată în barem este cea corectă.

Prin urmare, **contestația va fi respinsă.**

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 38 G1, 28 G2, 34 G3, 30 G4 (1 contestație)**

Art. 2268 (2) C. civ. vizează acțiunea civilă, pe când varianta de răspuns invocată se referă la acțiunea penală.

Prin urmare, **contestația va fi respinsă.**

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 45 G1, 49 G2, 39 G3, 41 G4 (2 contestații)**

Prin contestații se susține că nu doar varianta c) este corectă, ci și b) –în sensul că excepția lipsei capacității procesuale de folosință ar putea fi acoperită prin introducerea în cauză a succesorilor persoanei a cărei existență a încetat. După cum rezultă din chiar motivele invocate de către contestatori, introducerea în cauză a moștenitorilor la cererea părții interesate face posibilă continuarea procesului și evită suspendarea cauzei, acesta nefiind un caz de lipsă a capacității procesuale a părții care să atragă sancțiunea nulității sau a anulabilității.

Cât privește varianta de la pct. c) nu se justifică critica conform căreia această excepție atrage nulitatea absolută care nu poate fi acoperită prin confirmare.

Prin urmare, **contestația va fi respinsă.**

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 46 G1, 44 G2, 48 G3, 47 G4 (2 contestații)**

Singura variantă de răspuns corect este doar cea prevăzută de lit. a) deoarece condițiile exercitării acțiunii civile sunt capacitatea și capacitatea procesuală, dovada dreptului subiectiv legal și actual și a unui interes legitim. Cât privește critica referitoare la reținerea caracterului actual al dreptului, aceasta rezultând din necesitatea ca reclamantul să facă proba că deține dreptul pretins lezat la data introducerii acțiunii.

Prin urmare, **contestația va fi respinsă.**

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 47 G1, 39 G2, 47 G3, 39 G4 (6 contestații)**

În mod greșit se susține că în afară de varianta c), care arată că acțiunea în constatare nu poate fi primită dacă partea poate cere realizarea dreptului pe orice altă cale legală, ar mai fi corectă și varianta b) conform căreia aceasta ar fi o acțiune de sine stătătoare. Pentru a combate această susținere facem trimitere la faptul că legiuitorul instituie, prin art. 33 teza II C. pr. civ., caracterul subsidiar al acțiunii în constatare, față de o acțiune în realizare. În ipoteza în care reclamantul are la dispoziție o acțiune în realizare, soluția va fi de respingere ca inadmisibilă a acțiunii în constatare, inadmisibilitatea putând fi invocată pe cale de excepție, având natura unei excepții de fond peremptorie. Chiar și în lipsa invocării de către pârât, se impune ca instanța să verifice din oficiu admisibilitatea unei acțiuni în constatare și în cazul constatării inadmisibilității, să indice mijlocul concret de realizare a dreptului pe care reclamantul l-ar avea la dispoziție.

Prin urmare, **contestația va fi respinsă.**

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 54 G1, 60 G2, 57 G3, 52 G4 (1 contestație)**

Din cuprinsul contestației NU reiese în mod clar și coerent motivul contestării, reieșind doar că se apreciază (eronat) a fi corectă (și) varianta de la litera b) a grilei (se realizează, în schimb, numeroase confuzii, terminologice și nu numai, de pildă: reiese că persoana contestatoare confundă instituția de individualizare *judiciară* a aplicării pedepsei – anume: amânarea aplicării pedepsei – cu instituția de individualizare execuțională a executării pedepsei – anume: liberarea condiționată; se confundă „sanționarea penală”, care privește

pedepsele și măsurile educative atrase ca urmare a angajării răspunderii penale, cu operațiunea de individualizare a acestora etc.).

Cât privește critica potrivit căreia enunțul grilei: „sub aspectul naturii juridice”, nu specifică punctual instituția juridică de referință, este de observat faptul că tocmai aceasta a fost concepția de configurare a grilei, aceea ca fiecare variantă să aibă în vedere referirea la o altă instituție (calificată corect sau nu, după caz, din punct de vedere al naturii sale juridice), fără ca întreaga grilă să se raporteze, în toate variantele, la o singură instituție. Procedul fiind unul cât se poate de firesc și dezirabil în formularea unei grile (care să implice trecerea prin mai multe părți ale materiei deodată), nu reprezintă nici pe departe un motiv de admitere a contestației și de invalidare a acestei grile!

În principal, trebuie evidențiat faptul că afirmația potrivit căreia varianta de la litera b) a grilei ar fi (și ea) corectă este neîntemeiată, deoarece în cadrul acelei variante se confundă motivul anulării cu motivul revocării instituției suspendării executării pedepsei sub supraveghere. Astfel, motivele anulării sunt anterioare acordării beneficiului instituției, în timp ce motivele de revocare sunt apărute ulterior acordării beneficiului instituției! A se vedea (într-adevăr), cu atenție, dispozițiile cuprinse în art. 96 și 97 Cod penal (invocate și de contestator, dar vădind o insuficientă aprofundare a materiei, deoarece ele reprezintă tocmai motive pentru care e falsă varianta de la litera b).

Prin urmare, **contestația va fi respinsă.**

➤ **Cu referire la întrebarea nr. 56 G1, 52 G2, 59 G3, 60 G4 (1 contestație)**

Din cuprinsul contestației reiese că se apreciază că varianta c), indicată în barem drept corectă, „poate fi corectă (...) dar incompletă ca formulare, lipsind specificația «în funcție de circumstanțe»”, apreciindu-se că „În anumite circumstanțe ale săvârșirii infracțiunii, se impune obligativitatea aplicării unui spor de pedeapsă, iar cuantumul «fix» este dat de circumstanțele săvârșirii infracțiunii”. Comisia de contestații observă că această „motivare” este parțial incoerentă și incompletă (nu se indică ce fel de „circumstanțe” sunt acelea la care se face referire, unde sunt ele reglementate, ce efect de sporire obligatorie și fixă este prevăzut etc.). Comisia de contestații reține că varianta în discuție ridică problema sporului de pedeapsă aplicabil în cazul comiterii în mod continuat a unei infracțiuni (complexe, intenționate), fiind așadar incidente dispozițiile cuprinse în art. 36 alin. 1 C. pen., care stipulează un spor facultativ și variabil de pedeapsă („se poate majora cu cel mult 3 ani”); astfel, sporul NU este nici obligatoriu, nici fix, ceea ce face varianta să fie corectă, ținând cont de răsturnarea valorii de adevăr care decurge din existența negației în ipoteză („Nu este

adevărat că”). Prin urmare, varianta de la litera c) a grilei în discuție este adevărată, fiind incorect a se afirma că aceasta „poate fi” (sau nu) adevărată, în funcție de alte aspecte. În plus, dacă referirea contestatorului are în vedere noțiunea de „circumstanțe” în sensul restrâns al termenului, atunci aceasta este cu atât mai inexactă, din moment ce efectul reținerii unor circumstanțe generale agravante constă tot într-o sporire facultativă și variabilă a pedepsei, potrivit prevederilor din art. 78 C. pen.

Cu privire la pretinsa valoarea de adevăr a variantei de la lit. b) a grilei (susținută în aceeași contestație), este de observat că ordinea verificării întrunirii / neîntrunirii trăsăturilor esențiale ale infracțiunii decurge direct din succesiunea enumerării lor în cuprinsul art. 15 alin. 1 C. pen. (care cuprinde definiția infracțiunii și indicarea trăsăturilor esențiale ale acesteia). În plus, întreaga doctrină (inclusiv cea recomandată în bibliografie) reține că, în virtutea acestui text legal, se verifică, în concret, cu prioritate, tipicitatea faptei comise, apoi antijuridicitatea ei și abia ulterior imputabilitatea în sarcina subiectului activ, ceea ce face varianta de la lit. b) a grilei (prin procedeul inversării valorii de adevăr ca urmare a utilizării negației în ipoteză) să fie o variantă incorectă.

Drept consecință, **contestația se respinge și se menține baremul aferent acestei grile**, așa cum a fost inițial comunicat / afișat.

➤ **Cu privire la întrebarea nr. 62 G1, 65 G2, 58 G3, 68 G4 (8 contestații)**

În mod evident, varianta de la lit. a) este incorectă, tocmai ca urmare a opoziției logice (și clar exprimate în acest sens) dintre conținutul variantei și ipoteza generală a grilei (nu există o *deosebire* între faptul că atât o infracțiune simplă, cât și una progresivă se pot comite cu orice formă de vinovăție – cu discuții care pot privi, eventual, compatibilitatea comiterii cu intenție depășită a unei infracțiuni simple, potențială discuție care nu afectează, însă, valoarea de adevăr a acestei variante –, aceasta reprezentând, dimpotrivă, o *asemănare*). Candidații nu trebuie să pornească de la ideea preconcepută că ar exista greșeli de tipar / omisiuni de redactare în cuprinsul subiectelor, nici nu trebuie să adauge la formulările propuse (eventual, în cazul unei potențiale erori de tehnoredactare, respectiva împrejurare ar putea constitui temei de formulare a unei contestații). Faptul că unii candidați pot fi induși în eroare de anumite formulări reprezintă o chestiune de apreciere subiectivă care nu poate justifica admiterea unei contestații (după cum nu constituie motiv de admitere a contestației nici împrejurarea că varianta este prea ușoară și în mod evident greșită – făcând referire la o *deosebire*, în ipoteză, în timp ce fondul variantei evidențiază o *asemănare*).

Referitor la varianta de la litera b) a grilei, aceasta este corectă, după cum se indică și în barem, deoarece doctrina (inclusiv cea recomandată în bibliografie) indică în mod constant infracțiunea de simplă repetare ca fiind o instituție / formă de manifestare a unității de infracțiune, aflată în legătură cu infracțiunea de obicei (alături de aceasta – opinie minoritară, sau ca o sub-formă de manifestare a acesteia – opinie majoritară), așadar o formă de manifestare a unității infracționale legale, spre deosebire de infracțiunea continuă permanentă – formă de manifestare a unității naturale de infracțiune (acesta constituind aspectul esențial al variantei, ideea principală vizată prin aceasta).

Prin urmare, **contestația va fi respinsă.**

➤ **Cu privire la întrebarea nr. 65 G1, 57 G2, 68 G3, 51 G4 (1 contestație)**

Potrivit dispoziției cuprinse în art. 18 alin. 2 Cod penal, „Efectul cauzelor justificative se extinde și asupra participanților”, de unde decurge, în interpretarea unanimă a doctrinei, caracterul cauzelor justificative de instituții de excludere a infracțiunii cu efect *in rem* (obiectiv, asupra faptei), iar nu *in personam* (subiectiv, cu privire la persoana făptuitorului). Prin urmare, formularea variantei de la lit. c) a grilei nu lasă loc niciunei interpretări, așa cum se deduce din motivarea (prea puțin coerentă, a) contestației (împrejurarea că aceste cauze se aplică pe caz concret și că în unele spețe nu există, de exemplu, participanți, nu transformă natura efectelor acestor cauze din personale, în reale, aspect care se analizează în abstract).

Prin urmare, **contestația va fi respinsă.**

➤ **Cu privire la întrebarea nr. 69 G1, 74 G2, 70 G3, 78 G4 (1 contestație)**

În contestația formulată se pretinde (în mod incorect) că infracțiunea de încăierare ar putea fi comisă în coautorat, astfel încât și varianta de răspuns de la lit. a) a grilei ar fi corectă. După cum se cunoaște, infracțiunea de încăierare presupune sub aspectul subiectului activ o pluralitate naturală de făptuitori, fiecare dintre aceștia având calitatea de autor, ceea ce exclude posibilitatea reținerii coautoratului ca formă a participației penale (contestatorul face confuzie între pluralitatea ocazională de făptuitori = participație penală, sub forma coautoratului și infracțiunile de pluralitate naturală de făptuitori / infractori).

Referitor la cel de-al doilea motiv indicat în contestație, cum că varianta de la litera c) a grilei ar fi corectă „analizând răspunsul prin definiția în materie penală a obiectului material” (care nu este indicată în contestație), comisia de contestații reține că infracțiunea de încăierare prezintă obiect material, reprezentat de corpul persoanei / persoanelor implicate în actul

încăierării, respectiv bunul / bunurile asupra cărora se răsfrâng acțiunile violente (aspect constant relevat în doctrină).

Prin urmare, contestația va fi respinsă.

➤ **Cu privire la întrebarea nr. 71 G1, 77 G2, 78 G3, 82 G4 (1 contestație)**

În contestația formulată se susține că forma continuata a infracțiunii de amenințare conduce la infracțiunea de hărțuire, producându-se o stare de temere. De asemenea, s-a susținut că „un agument pentru care consider varianta b) greșită este că art. 206 poate prevedea și intenția indirectă, nu DOAR intenția directă”.

Infracțiunea de amenințare prevăzută la art. 206 Cod penal și, respectiv, cea de hărțuire prevăzută la art. 208 Cod penal, deși fac parte din categoria infracțiunilor contra libertății persoanei, sunt infracțiuni distincte, având conținut juridic propriu. Astfel, dacă sub aspectul elementului material al laturii obiective, infracțiunea de amenințare presupune fapta de amenințare a unei persoane cu săvârșirea unei infracțiuni sau a unei fapte păgubitoare îndreptate împotriva sa ori a altei persoane, elementul material al laturii obiective la infracțiunea de hărțuire constă într-o faptă de urmărire, în mod repetat, fără drept sau fără un interes legitim, a unei persoane, ori în supravegherea locuinței, locului de muncă sau a altor locuri frecventate de către persoana vătămată (în cazul formei de baza), respectiv, în efectuarea de apeluri telefonice sau comunicări prin mijloace de transmitere la distanță (în cazul variantei prevăzute la alin. 2 al art. 208 Cod penal), astfel că cele două infracțiuni nu pot fi confundate.

Repetarea faptei de amenințare în baza aceleiași rezoluții infracționale, cu urmarea producerii unei stări de temere pentru persoana vătămată nu face ca amenințarea să își piardă caracterul autonom și să se transforme într-o altă infracțiune, respectiv aceea de hărțuire.

Cu privire la cel de-al doilea motiv, contestatorul, în esență, susține că răspunsul de la varianta b) a grilei este greșit, afirmație corectă, dar care vine în sensul menținerii baremului, iar nu al modificării acestuia.

Prin urmare, contestația va fi respinsă.

➤ **Cu privire la întrebarea nr. 73 G1, 73 G2, 74 G3, 69 G4 (1 contestație)**

În motivarea contestației se susține (eronat) că varianta de răspuns de la lit. a) a grilei este cea corectă, întrucât falsificarea înscrisului oficial s-a realizat de către un funcționar public.

Comisia de contestație reține că pentru existența infracțiunii de fals intelectual nu este suficient ca subiectul activ să aibă calitatea de funcționar public, ci, o altă condiție esențială

este aceea ca falsificarea înscrisului oficial să aibă loc cu prilejul întocmirii acestuia de către funcționarul public. Or, din enunțul întrebării rezultă în mod neechivoc faptul că funcționarul public a falsificat înscrisul oficial nu cu prilejul întocmirii lui, ci la un moment ulterior întocmirii, printr-o acțiune de alterare, situație în care fapta întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de fals material în înscrisuri oficiale.

Prin urmare, **contestația va fi respinsă.**

➤ **Cu privire la întrebarea nr. 74 G1, 69 G2, 69 G3, 73 G4 (37 contestații)**

Raportat la tematica anunțată pentru examen, se constată, într-adevăr, că două dintre incriminările la care se face referire în variantele grilei – la literele b) și c) – nu sunt cuprinse în tematică (art. 281 și art. 282 Cod penal), prin urmare se admit contestațiile formulate cu privire la acest subiect și se alocă un punct tuturor candidaților, indiferent de răspunsul formulat la această grilă.

Pe cale de consecință, **contestația va fi admisă.**

➤ **Cu privire la întrebarea nr. 77 G1, 83 G2, 71 G3, 72 G4 (3 contestații)**

În motivarea a două dintre contestațiile formulate se susține că în lucrarea *Fișe de drept penal pentru admiterea în magistratură și avocatură*, ediția a 5-a, Alexandru Boroș, Ed. Hamangiu, 2019, este exprimată opinia că infracțiunea de tăinuire presupune, sub aspectul laturii subiective, doar intenția directă, astfel că și varianta de răspuns de la litera c) ar fi corectă.

Într-o altă contestație se afirmă că și varianta de răspuns de la litera b) ar fi corectă, fără a fi aduse argumente în sprijinul acestei afirmații, contestatorul limitându-se la a arăta că „am ales varianta b) pentru motivul că am apreciat mai complet definiția solicitată de enunț decât varianta de la punctul a)”.

Lucrarea invocată în cuprinsul contestației (Alexandru Boroș, *Fișe de drept penal pentru admiterea în magistratură și avocatură*, ediția a 5-a, Ed. Hamangiu, 2019) NU se regăsește în bibliografia indicată/recomandată conform site-ului (nici nu s-ar putea regăsi în lucrările recomandate, nefăcând parte din categoria lucrărilor de doctrină: tratate, manuale, cursuri, coduri penale comentate și adnotate). În doctrina indicată/recomandată pentru pregătirea acestui examen, opiniile autorilor sunt convergente în sensul că infracțiunea de tăinuire se poate comite, din punct de vedere subiectiv, fie cu intenție directă, fie cu intenție indirectă (nu există în formularea normei de incriminare analizate dispoziții din care să reiasă faptul că

legiuitorului a limitat forma de vinovăție solicitată pe latura subiectivă a conținutului constitutiv al infracțiunii în cauză doar la intenție, în modalitatea directă de manifestare a acesteia).

Referitor la pretinsa valoare pozitivă de adevăr pe care ar prezenta-o și varianta de la litera b) a acestei grile, după cum se indică într-una dintre contestațiile formulate cu privire la acest subiect, este de observat că toate variantele alternative ale *verbum regens* din cuprinsul art. 270 Cod penal (după cum se arată, de altfel, chiar și în cuprinsul contestației respective) se referă, în abstract, la acțiuni, iar nu la inacțiuni, configurând așadar un element material comisiv, nicidecum (și) unul omisiv: „primirea, dobândirea, transformarea ori înlesnirea valorificării unui bun”! Împrejurarea că unele dintre aceste activități ar putea ajunge să se manifeste în anumite cazuri concrete punctuale prin omisiune, în condițiile prevăzute de art. 17 Cod penal (configurând o infracțiune comisiv-omisivă), nu modifică împrejurarea că în abstract (nivel la care trebuie analizată configurarea elementului material al unei infracțiuni) infracțiunea de tănuire se comite doar printr-un element material comisiv, iar nu și prin unul omisiv (omisiune proprie). Prin urmare, varianta de la litera b) a acestei grile este incorectă.

Pe cale de consecință, **contestația va fi respinsă.**

➤ **Cu privire la întrebarea nr. 78 G1, 78 G2, 76 G3, 77 G4 (4 contestații)**

Într-adevăr, după cum se indică în cuprinsul contestației, raportarea trebuia să fie efectuată, pentru soluționarea acestei grile, la forma actuală a normei de incriminare cuprinsă în art. 220 Cod penal, ulterior modificării acesteia prin Legea nr. 217/2020. În aceste condiții, este adevărat că săvârșirea infracțiunii de act sexual cu un minor (în forma prevăzută de art. 220 alin. 1 C. pen.) de către un major, va atrage reținerea infracțiunii în forma agravată; în acest caz, este de observat totuși că forma agravată nu se reține în mod autonom, ci cu încadrare juridică care pleacă de la forma tip (art. 220 alin. 1 raportat la alin. 4 lit. e) și o implică (și) pe aceasta. Pe de altă parte, mai este de observat și faptul că ipoteza grilei face referire la persoana care poate fi „subiect activ” în cazul infracțiunii prevăzute de art. 220 alin. 1 C. pen. și nu la încadrarea juridică data faptei de act sexual cu un minor în ipoteza în care autor este un major, iar varianta de la lit. b) a grilei vizează „și un minor”. Subiect activ al unei infracțiuni este orice persoană care comite nemijlocit fapta sau eventual participă la săvârșirea acesteia de pe poziție de participant. Astfel, de pildă, inclusiv o persoană juridică poate fi subiect activ al infracțiunii de act sexual cu un minor, forma tip, acționând în calitate de instigator sau complice. Prin urmare, varianta de la litera b) a grilei este corectă: „și un minor” poate fi subiect activ al acestei infracțiuni, forma de bază.

Prin urmare, **contestația va fi respinsă.**

➤ **Cu privire la întrebarea nr. 81 G1, 75 G2, 77 G3, 74 G4 (2 contestații)**

Una dintre contestațiile formulate la această grilă invocă o lucrare care NU se regăsește în bibliografia indicată / recomandată pe site pentru acest examen (Alexandru Boroi, *Fișe de drept penal pentru admiterea în magistratură și avocatură*, ediția a 5-a, Ed. Hamangiu, 2019). Din cuprinsul contestațiilor formulate cu privire la varianta a) din cuprinsul acestei grile (apreciată – în mod greșit – ca fiind, de asemenea, corectă) reiese că se face confuzie între notiunea de „armă propriu-zisă”, definită la art. 179 alin. 1 Cod penal și cea de „armă asimilată”, definită la art. 179 alin. 2 Cod penal. Astfel, persoana înarmată este persoana care are asupra sa o armă propriu-zisă, precum și persoana care are asupra sa o armă asimilată **doar sub condiția de a folosi efectiv obiectul deținut**. Or, varianta de răspuns de la litera a) a grilei face referire la persoana care are asupra sa o armă asimilată, fără indicarea cerinței de a o fi folosit în mod efectiv, cerință în lipsa căreia nu se poate vorbi despre „persoană înarmată” în accepțiunea art. 205 alin. 3 lit. a) C. pen.

Prin urmare, **contestația va fi respinsă.**

➤ **Cu privire la întrebarea nr. 82 G1, 76 G2, 83 G3, 84 G4 (1 contestație)**

În motivarea contestației se susține (incorect și nemotivat) că toate cele trei variante de răspuns ar fi corecte, fără a fi aduse argumente logice, suplimentare, în acest sens. În literatura de specialitate se susține, în mod constant (unanim), că infracțiunea de abuz în serviciu are caracter subsidiar, în sensul că se reține numai în cazul în care fapta săvârșită de funcționarul public nu este prevăzută ca infracțiune distinctă, de o altă normă de incriminare care să prezinte caracter special.

Este greșită și afirmația contestatorului potrivit căreia această infracțiune ar fi una de pericol, având în vedere că în norma de incriminare se prevede, în mod expres, ca urmare imediată, producerea unei pagube ori a unei vătămări a drepturilor sau a intereselor legitime ale unei persoane fizice sau juridice.

Prin urmare, **contestația va fi respinsă.**

➤ **Cu privire la întrebarea nr. 87 G1, 93 G2, 100 G3, 98 G4 (1 contestație)**

În motivarea contestației se susține că varianta de răspuns de la litera b) a grilei este corectă, conform dispozițiilor cuprinse în art. 340 alin. 1 Cod procedură penală (fără a se oferi vreo motivare propriu-zisă, care ar fi putut decurge din interpretarea normei invocate). Comisia de contestații reține că varianta de răspuns de la lit. b) a grilei nu este corectă, pentru că termenul de 20 de zile în care persoana interesată se poate adresa cu plângere judecătorească

de cameră preliminară, începe să curgă de la *momentul comunicării soluției pe care procurorul ierarhic superior o dă la plângerea ce i-a fost adresată*, iar nu de la momentul comunicării copieii actului prin care s-a dispus soluția de clasare, așa cum se precizează în enunțul variantei b) de răspuns. Contestatorul face confuzie între momentul comunicării soluției de clasare (dispusă prin ordonanță sau rechizitoriu) și momentul comunicării ordonanței procurorului ierarhic superior, prin care se soluționează plângerea împotriva actelor procurorului (art. 339 C.proc.pen.).

Prin urmare, contestația va fi respinsă.

➤ **Cu privire la întrebarea nr. 89 G1, 88 G2, 87 G3, 85 G4 (2 contestații)**

Comisia de contestații reține că motivările celor două contestații formulate sunt lipsite de claritate și de logică. Verificând enunțul și variantele de răspuns de la grila contestată, comisia de contestații constată că enunțul este unul clar, în acord cu normele de procedură penală în vigoare, iar singura variantă de răspuns corectă este cea de la litera c), având în vedere că partea civilă și partea responsabilă civilmente sunt părți aflate pe poziții adverse în acțiunea civilă din cadrul procesului penal (având, astfel, interese contrare), situație în care nu pot fi niciodată asistate de către același avocat. Comisia de contestații remarcă faptul că enunțul întrebării nu sugerează că suspectul ar avea calitatea de parte în procesul penal, ci, așa cum prevede art. 33 alin. 1 C. proc. pen., acesta are calitatea de subiect procesual principal în prima fază a procesului penal (urmărirea penală), putând fi asistat de către un avocat, potențial același cu al inculpatului, dacă cei doi (suspectul și inculpatul) nu au interese contrare.

Prin urmare, contestația va fi respinsă.

➤ **Cu privire la întrebarea nr. 91 G1, 89 G2, 89 G3, 87 G4 (32 contestații)**

Comisia de contestații reține că, așa cum este formulat enunțul întrebării, și varianta de la lit. b) a grilei este corectă (alături de aceea de la lit. a), întrucât în faza judecății, persoana pusă sub acuzare are calitatea de *inculpat*, astfel că, în această fază a procesului penal, nu există *suspect* care să poată formula o cerere de schimbare a încadrării juridice. Prin urmare se admit contestațiile formulate cu privire la acest subiect și se alocă un punct tuturor candidaților, indiferent de răspunsul formulat la această grilă.

Prin urmare, contestația va fi admisă.

➤ **Cu privire la întrebarea nr. 94 G1, 100 G2, 94 G3, 100 G4 (4 contestații)**

În motivarea contestațiilor se susține că formularea variantei de răspuns de la lit. c) a grilei nu permite a reține dacă este vorba de obligativitate sau doar de o facultate din partea președintelui completului de judecată de a da citire declarațiilor anterioare ale inculpatului. Comisia de contestații reține că, potrivit dispozițiilor art. 378 alin. 4 C.proc.pen., în situația în care „(...) există contradicții între declarațiile făcute de inculpat în instanță și cele date anterior, președintele (completului de judecată) (...) *poate* da citire, în întregime sau în parte, declarațiilor anterioare”, rezultând astfel că acest demers procesual prezintă caracter facultativ. Formularea din varianta de răspuns folosește expresia „*va da* citire”, imprimând astfel caracter obligatoriu demersului în analiză, reieșind caracterul greșit al variantei respective.

Prin urmare, contestația va fi respinsă.

➤ **Cu privire la întrebarea nr. 95 G1, 85 G2, 86 G3, 97 G4 (2 contestații)**

În motivarea contestațiilor se susține că și varianta de răspuns de la lit. c) a grilei ar fi corectă, întrucât, pe de o parte, potrivit dispozițiilor art. 389 alin. 2 C.proc.pen., după ultimul cuvânt dat inculpatului, președintele completului de judecată îi poate pune întrebări în ipoteza în care se dispune reluarea cercetării judecătorești, iar, pe de altă parte, întrucât după ce inculpatul a avut ultimul cuvânt, se pretinde că acestuia i s-ar mai putea adresa întrebări. Comisia de contestații reține că motivele invocate nu pot fi primite, întrucât nici din enunț, nici din varianta de răspuns de la lit. c) a grilei nu rezultă că este avută în vedere ipoteza că instanța a dispus reluarea cercetării judecătorești (ipoteză de excepție care ar conduce la aplicarea dispozițiilor din art. 389 alin. 2 teza finală C. proc. pen.). De asemenea, este de reținut că după *ultimul* cuvânt al inculpatului, instanța declară închise dezbaterile, situație în care nu mai există cadru procesual în care președintele completului de judecată să poată adresa întrebări inculpatului.

Prin urmare, contestația va fi respinsă.

➤ **Cu privire la întrebarea 98 G1, 92 G2, 98 G3, 89 G4 (1 contestație)**

În motivarea contestației, în esență, se susține că enunțul întrebării nu este clar și complet întrucât nu se indică faza procesuală de referință; se afirmă că niciuna dintre variantele de răspuns nu ar fi corectă. Comisia de contestații constată că fiind nereală afirmația că enunțul nu ar preciza faza procesuală de referință, deoarece acesta se referă la materia „*citării la judecată*”, rezultând în mod indubitabil că este vorba despre faza procesuală a judecății. Prin urmare, norma aplicabilă pentru formularea răspunsului corect o reprezintă dispozițiile art.

353 C.proc.pen., cu denumirea marginală „Citarea la judecată”, iar nu normele generale privind citarea (art. 257-263 C. proc. pen.).

Prin urmare, **contestația va fi respinsă.**

➤ **Cu privire la întrebarea nr. 100 G1, 87 G2, 96 G3, 96 G4 (1 contestație)**

În contestația formulată, în esență, se susține că variantele de răspuns nu sunt în acord cu dispozițiile art. 90 C.proc.pen., care reglementează asistența juridică obligatorie a suspectului sau inculpatului. Comisia de contestații reține că prin raportare la enunțul întrebării, singura variantă de răspuns corectă este cea de la lit. c) a grilei, în care se regăsește cazul de asistență juridică obligatorie a inculpatului prevăzut la art. 90 lit. a) C. proc. pen., respectiv atunci când inculpatul este arestat (arestat preventiv sau la domiciliu) chiar în altă cauză. Variantele de răspuns înscrise la lit. a) și b), prin modul clar în care sunt formulate, nu se încadrează în niciunul dintre cazurile de asistență juridică obligatorie prevăzute la articolul preindicat, astfel că acestea sunt false.

Prin urmare, **contestația va fi respinsă.**

Față de motivele arătate mai sus, comisia hotărăște:

- **se admit** contestațiile formulate la întrebările:

- A. nr. 8 G1, 6 G2, 8 G3, 4 G4;
- B. nr. 11 G1, 11 G2, 10 G3, 5 G4;
- C. nr. 17 G1, 21 G2, 21 G3, 25 G4;
- D. nr. 74 G1, 69 G2, 69 G3, 73 G4;
- E. nr. 91 G1, 89 G2, 89 G3, 87 G4.

Pe cale de consecință întrebările vor fi anulate și toți candidații vor primi punctajul corespunzător.

- **se resping** toate celelalte contestații formulate, ca neîntemeiate.

COMISIA DE ANALIZĂ ȘI SOLUȚIONARE A CONTESTAȚIILOR

Președinte:

Lect. univ. dr. Mihai Dunea

Membri:

Lect. univ. dr. Cristina Gavrilescu

Asist. univ. dr. Anda Crișu - Ciocîntă

Asist. univ. dr. Codrin Codrea